

Що таке СОР, РКЗК ООН, Паризька угода та кліматичні переговори?

РКЗК ООН (UNFCCC – United Nations Framework Convention on Climate Change)

Основний міжнародний договір для боротьби зі зміною клімату.

ІСТОРИЯ:

Підписаний: **1992** на Саміті Землі в Ріо-де-Жанейро (154 країни).

Набув чинності: **1994** після ратифікації 50 країнами.

МЕТА:

Запобігти небезпечному антропогенному втручанню в кліматичну систему.

КЛЮЧОВИЙ ПРИНЦИП:

"Спільна, але диференційована відповідальність" (розвинені країни більше відповідають за історичні викиди).

Кліматичні COP (Conference of the Parties – Конференції Сторін)

Щорічні глобальні саміти РКЗК ООН – вищий орган ухвалення рішень. Обговорюють прогрес, ухвалюють рішення.

МЕТА:

Оновлення НВВ кожні 5 років;
моніторинг прогресу.

УЧАСНИКИ:

До 100 000 (уряди, NGO,
бізнес, науковці).

COP1

1995 / Берлін

Перші переговори

COP3

1997 / Кіото

Кіотський протокол (перші
обов'язкові скорочення)

COP21

2015 / Париж

Паризька угода

COP26

2021 / Глазго

"Glasgow Climate Pact" (вугілля
як "перехідне паливо")

COP28

2023 / Дубай

Перше підбиття підсумків Паризької угоди
(GST); Перехід від викопного палива

COP29

2024 / Баку

Фінансування кліматичних цілей (NCQG
– "New Collective Quantified Goal")

COP30

2025 / Бразилія

Фокус на Амазонії та оновлені НВВ

Паризька угода (Paris Agreement)

Провідний документ РКЗК ООН, який визначає шляхи подолання кліматичної кризи.

ПРИЙНЯТА:

на COP21 **(2015)**

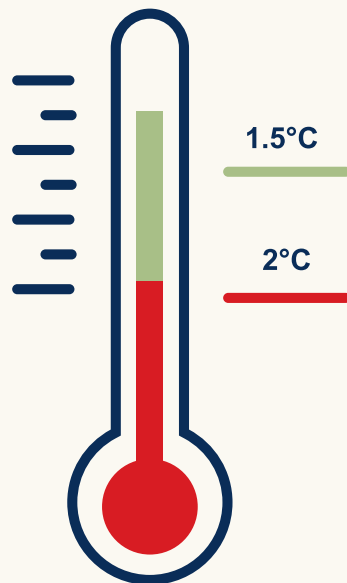
НАБУЛА ЧИННОСТІ:

2016

МЕТА:

Стримувати потепління значно нижче 2°C, **прагнути до 1.5°C** від доіндустріального рівня.

учасники: **195 сторін**

НВВ:

Кожна сторона подає Національно визначені внески (скорочення викидів парникових газів); **оновлення кожні 5 років**.

МЕХАНІЗМИ СТАТТІ 6:

Джерела співфінансування кліматичних заходів.

АДАПТАЦІЯ:

Співпраця сторін для посилення адаптаційної здатності.

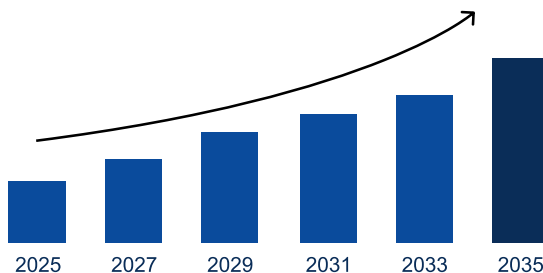

ПОТОЧНЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ:

Розвинені країни надають **\$100 млрд** щорічно країнам, що розвиваються.

НОВА МЕТА:

Збільшити щорічне фінансування до **\$300 млрд до 2035 року**.

Переговорний процес РКЗК ООН

1 ПІДГОТОВКА:

Сесії **SBSTA** (науково-технічні питання) та **SBI** (виконання) — двічі на рік; засідання консультативних органів.

2 COP:

2 тижні; формальні переговорні сесії, інформаційні події, робочі групи.

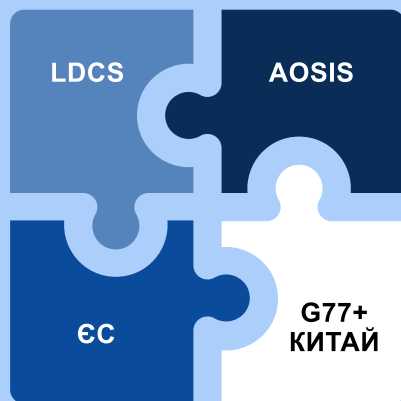
3 РІШЕННЯ:

Ухвалюються **одноголосно** (консенсусом).

ПЕРЕГОВОРНІ ГРУПИ:

- Найменш розвинені
- Острови
- ЄС
- Країни, що розвиваються

ВИКЛИКИ:

Політичні розбіжності (викиди vs фінанси); ключову роль відіграють Сторони.

Роль кліматичних переговорів для України

ФІНАНСУВАННЯ:

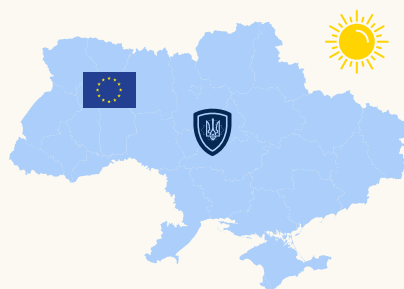
Ukraine Facility; доступ до фондів в рамках РКЗК ООН; допомога від міжнародних фінансових організацій (IFC, ЄБРР), підтримка країн-партнерів (ІКІ, Німеччина).

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ:

Впровадження РКЗК ООН та синхронізація з кліматичними цілями ЄС — серед умов вступу до Євросоюзу.

УЧАСТЬ У COP:

Вплив війни на клімат; прозоре звітування про викиди — блокування звітів Росії про тимчасово окуповані території України.

ВИКЛИКИ:

- Війна (гібридна з 2014, повномасштабна з 2022): спад економіки, руйнування інфраструктури, втрати екосистем;
- Залежність від викопного палива;
- Застаріла (пострадянська) модель економіки

COP30:

Другий НВВ, оновлений проєкт LT-LEDS, Дворічний звіт з прозорості в рамках звітування до РКЗК ООН, пройдені скринінгові сесії за Розділом 27 «Довкілля та зміна клімату»

Україна
ратифікувала
РКЗК ООН

Перший НВВ
України

Україна
ратифікувала
Паризьку угоду

Оновлений
НВВ України

1996

2015

2016

2021

2030

Скоротити викиди
на 60% від рівня
1990 року до 2030

Скоротити викиди
на 65% від рівня
1990 року до 2030